

ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

Factors Affecting Transcendental Leadership of Administrators in Schools under Loei Primary Educational Service Area Office 1

อภิวิชญ์ ตันตุลา^{1*}, ภิญโญ มนุสิลป์², ยุพร ริมชลการ³
Apiwich Tuntula^{1*}, Pinyo Manoosilp², Yuporn Rimcholakarn³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) ระดับปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ และความซื่อสัตย์สุจริต 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ และความซื่อสัตย์สุจริตกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 400 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 40 คน และครู 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธี Enter ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านในภาพรวมทุกด้าน ได้แก่ ด้านจิตวิญญาณของความเป็นผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจริยธรรม ด้านการให้บริการ และด้านสมรรถนะของผู้นำ อยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา

^{1*} นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, e-mail: tuntula01@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ปัจจัยการเสริมสร้างพลังอำนาจ และปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในระดับสูง 1 ปัจจัย คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ในระดับปานกลาง 3 ปัจจัย คือ ความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา และการเสริมสร้างพลังอำนาจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ความซื่อสัตย์สุจริต (X_4) การเสริมสร้างพลังอำนาจ (X_3) วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา (X_2) ที่ระดับ .05 คือ ความคิดสร้างสรรค์ (X_1) มีประสิทธิภาพการพยากรณ์ ร้อยละ 73.80 ($R^2=.738$) สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบแนบคือ

$$\hat{Y} = .964 + .063(X_1) + .123(X_2) + .157(X_3) + .419(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐานคือ

$$Z_{\hat{Y}} = .081_{X_1} + .159_{X_2} + .205_{X_3} + .547_{X_4}$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น, ผู้บริหาร

Abstract

This study aimed 1) to investigate the level of the transcendental leadership of the administrators in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 1, 2) to explore the level of the factors of creative thinking, cultural organization, empowerment and integrity, 3) to describe the relationship between the factors of creative thinking, cultural organization, empowerment and integrity and the administrators' transcendental leadership, and 4) to determine the factors affecting the transcendental leadership. The 400 samples consisted of 40 administrators and 360 teachers drawn from the schools. A rating-scale questionnaire was used for data collection and the statistics applied for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation efficient and multiple regression analysis by using Enter method. The findings were as follows:

1. The level of the transcendental leadership was clearly found in overall aspect at a high level. The highest aspect found was vision then followed by the leader's spirituality, competency, servant and ethics respectively which showed at a high level in all aspects.

2. The level of the factors affected the administrator's transcendental leadership was obviously found in overall aspect at a high level. The highest mean was the cultural organization, integrity, empowerment and creative thinking respectively.

3. The factors affecting the transcendental leadership was positively correlated with the administrator's transcendental. One factor found at a high level was the integrity and three factors found at a moderate level were creative thinking, cultural organization and empowerment with the statistical significance at .01 level.

4. The three factors that could predict the transcendental leadership with the statistical significance at .01 levels were integrity (X_4), empowerment (X_3) and cultural organization (X_2) and the statistical significance at .05 levels was the creative thinking.

According to this study, the prediction efficiency accounted for 73.80 percent ($R^2 = .738$) and the predictive equation was constructed as follows.

The predictive equation of raw scores was:

$$\hat{Y} = .964 + .063(X_1) + .123(X_2) + .157(X_3) + .419(X_4)$$

And the predictive equation of the standardized score was:

$$Z_{\hat{Y}} = .081_{X_1} + .159_{X_2} + .205_{X_3} + .547_{X_4}$$

Keywords: Transcendental Leadership, Administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการสำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรมเป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวงมุ่งสร้าง

พื้นฐานที่ดีให้วัยเด็กปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพโดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ซึ่งเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนดีคนเก่งและมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัยพัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพตรงตามความต้องการทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจสติปัญญาความรู้และทักษะคุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551: 77)

นักบริหารการศึกษาส่วนใหญ่มักจะพิจารณาปัญหาการจัดการศึกษาไทยที่เกิดจากการจัดการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับสภาวะปัญหาของการศึกษาและระบบการเรียนรู้ของไทยเฉพาะส่วนที่เป็นงานในหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ได้นสนใจกับปัญหาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมที่มีผลต่อสุขภาพการพัฒนาทางสมองการพัฒนาด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ ฯลฯ ของเด็กและเยาวชนมากเท่าที่ควร ทั้งๆ ที่ปัจจัยสภาพแวดล้อมดังกล่าวมีผลกระทบต่อการศึกษาหรือการเรียนรู้ของเด็กอย่างสำคัญ (ภารดี อนันต์นาวิ, 2552: 321)

ผู้บริหารหรือผู้นำเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานในองค์กร การที่จะบริหารงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่องค์กรกำหนดไว้ผู้บริหารจะต้องรู้จักตนเองเข้าใจตนเองเข้าใจในสถานการณ์ต่างๆ วิเคราะห์งานได้ถูกต้องมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมให้ทันต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากการศึกษางานวิจัยของ ประจักษ์สิน บึงมูม (2544: 3) พบว่าพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารจะเป็นตัวกำหนดแบบแผนการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานจึงมีอิทธิพลโดยตรงต่อสภาพบรรยากาศขององค์กร ขณะเดียวกันสภาพบรรยากาศมีผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรมของผู้ร่วมงานมีผลต่อการปฏิบัติงานของครูและประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียน ซึ่งพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่แสดงออกจะส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีเป็นที่น่าพอใจก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจที่ดีในการดำเนินงานในการบริหารองค์กรให้เกิดประสิทธิผลนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องประสานสัมพันธ์ทั้งบุคลากรและงานต่างๆ ในองค์กรเพื่อให้การทำงานในองค์กรประสบผลสำเร็จ (ประสิทธิ์ สาระสันต์, 2542: 11) บุคลากรในองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ถ้าบุคลากรในองค์กรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเป็นอย่างดีจะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ (วิจิตร ศรีสะอาด, 2532: 43 อ้างถึงใน รุ่งวิจิตร หวังมวนกลาง, 2548: 2) และองค์กรทุกองค์การจะต้องมีการบริหารและในการบริหารงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องอาศัยปัจจัยในการบริหารโดยทั่วไปการบริหารงานจะต้อง

มีปัจจัยพื้นฐาน 4 ประการ หรือเรียกว่า ทรัพยากรการบริหาร (Administration resources) คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ อุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) หรือเรียกสั้นๆ ว่า 4 MS ปัจจัยทั้ง 4 ประการ นับว่าเป็นปัจจัยพื้นฐาน ทั้งนี้ เพราะว่าการบริหารทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชนก็ตามจำเป็นต้องอาศัยเงิน วัสดุ และการจัดการองค์การเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ และการบริหารโรงเรียนในช่วงที่ผ่านมา พบว่ามีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหาร ทั้งโครงสร้างระบบ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การให้ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน ปัญหาการจัดคุณภาพการศึกษา ซึ่งปัจจัยการบริหารงานต่างๆ เหล่านี้ทำให้การบริหารงานขาดประสิทธิภาพและขาดประสิทธิผล การจะไปสู่เป้าหมายภารกิจหลักดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อความสำเร็จขององค์การ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารจะกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ (พัชรี จีพัฒนกุล, 2538: 57 อ้างถึงใน สวาท มาปัสสา, 2554: 3) ถือว่าเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาระดับสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปสถานศึกษาซึ่งน่าจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปสู่ทิศทางที่ควรจะเป็นและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า “ความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์การใดๆ ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของความเป็นผู้นำของผู้บริหารในองค์การนั้น (บุญช่วย ศิริเกษ, 2540: 191)

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น (Transcendental leadership) เป็นแบบภาวะผู้นำที่ยึดมิติด้านจิตใจหรือวิญญาณ (Spiritual dimensions) เป็นสำคัญ โดยเฉพาะด้านคุณธรรมที่เน้นการทำเพื่อความดีงามเพื่อผู้อื่นและเพื่อส่วนรวมเป็นหลัก จึงอาจเรียกได้ว่าเป็นภาวะผู้นำแบบเลิศคุณธรรม ส่วนมิติที่เกี่ยวกับด้านบทบาท สมรรถนะและคุณลักษณะของผู้นำแบบ Transcendental ที่ระบุโดยบุคคลและตามเอกสารต่างๆ ชี้ชัดอยู่ในระดับที่สูงเป็นพิเศษกว่าภาวะผู้นำแบบอื่นใด จึงอาจเรียกภาวะผู้นำแบบ Transcendental ในภาษาไทยได้ว่า ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น หรือ ภาวะผู้นำแบบยอดเยี่ยม หรืออย่างอื่นอย่างใดในทำนองนี้ก็ได้ และด้วยความมีระดับที่สูงส่งทั้งมิติด้านคุณธรรมและมิติด้านคุณลักษณะของผู้นำแบบนี้ ดังนั้นจึงขออนุโลมเรียกภาวะผู้นำแบบ Transcendental นี้ว่า “ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น” (สุเทพ พงศรีวัฒน์, 2544 อ้างถึงใน วชิระดวงมาตย์พล, 2557: 4) ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น เน้นการใช้เรื่อง ค่านิยม (Values) เจตคติ (Attitudes) และพฤติกรรม (Behaviors) เช่น ความรักในเพื่อนมนุษย์ ความหวัง ความศรัทธา วิสัยทัศน์ เป็นเครื่องสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นแก่ผู้ตามเพื่อนำไปสู่การยกระดับจิตใจและการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่าและมีความหมายยิ่งขึ้น ผู้นำแบบเหนือชั้นจึงยึดหลักการพัฒนาจิตใจ ทั้งของผู้นำเองและของผู้ตามให้สูงขึ้นและใช้เป็นแนวทางดำรงชีวิตที่สอดคล้องกัน

(Cradona, 2000; Fry, 2003; Sander, Hopdind & Geroy, 2003 อ้างถึงใน วชิระ ดวงมัตย์พล, 2557: 4)

ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น จำแนกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ จิตวิญญาณของความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์ จริยธรรม การให้บริการ และสมรรถนะของผู้นำ (วชิระ ดวงมัตย์พล, 2557: 91-92) เป็นรูปแบบภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นด้านจิตใจ หรือ จิตวิญญาณ ที่ครอบคลุมด้านความคิด ได้แก่ สติสัมปชัญญะ ด้านความรู้สึก ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรมต่างๆ และด้านจิตใจ ได้แก่ ความศรัทธา เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์ด้วยมุมมองของกรอบความคิดดั้งเดิม (Traditional Perspective) ว่าเป็นภาวะผู้นำที่มีความเป็นอุดมคติมากเกินไปจนยากที่จะนำไปปฏิบัติได้ในบริบทของโลกความจริงที่เป็นสากล ในขณะที่มุมมองของกรอบความคิดใหม่ก็เชื่อว่า ไม่มีอะไรที่เป็นไปไม่ได้และสามารถที่จะทำให้เป็นจริงได้ในที่สุด แนวคิดภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางต่อไป ด้วยการศึกษาอย่างกว้างขวางแต่ต้องมีการวิจัยที่ใช้กรอบความคิดและวิธีการที่แคบๆ ของการวิจัยแบบเก่าซึ่งไม่เหมาะสม เพราะเป็นการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์แบบดั้งเดิมที่มีมุมมองของกรอบความคิดที่จำกัดมาทำการวิเคราะห์ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้น ที่เป็นแนวคิดใหม่แบบนอกรอบ จึงเปรียบเสมือนการมองปัจจุบันและอนาคตผ่านเลนส์แว่นตาในอดีต ซึ่งเป็นมุมมองที่ไม่น่าจะถูกต้องที่พึงระวัง เพื่อให้ได้ทฤษฎีภาวะผู้นำใหม่ที่สามารถเป็นทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ยิ่งขึ้น (สุเทพ พงศรีวัฒน์, 2544 อ้างถึงใน วชิระ ดวงมัตย์พล, 2557: 5)

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงระดับการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร และปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ปัจจัย คือ ความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ และ ความซื่อสัตย์สุจริต นำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลให้มีความเหมาะสมกับยุคของการเปลี่ยนแปลงและการปฏิรูปการศึกษาไทยในปัจจุบัน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ และความซื่อสัตย์สุจริต

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ และความซื่อสัตย์สุจริต กับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย

1.1 ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ประกอบด้วย จิตวิญญาณของความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์ จริยธรรม การให้บริการ และสมรรถนะของผู้นำ

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ และความซื่อสัตย์สุจริต

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,713 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 169 คน และครู จำนวน 1,544 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 400 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 40 คน และครู จำนวน 360 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรเพื่อศึกษาวิจัยดังนี้

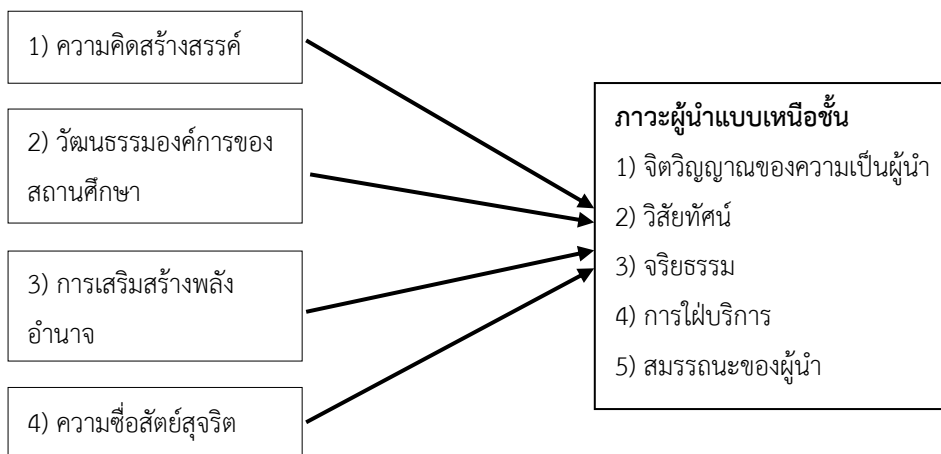
3.1 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นจากแนวคิดของนักวิชาการ Cardona (2000: 151); Lui (2007: 49); Tan

(2010: 34-38); วชิระ ดวงมัตย์พล (2557: 91-92) ใช้เป็นขอบข่ายในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ จิตวิญญาณของความเป็นผู้นำ (Spirituality of leader) วิสัยทัศน์ (Vision) จริยธรรม (Ethics) การใฝ่บริการ (Servant) และสมรรถนะของผู้นำ (Competency of leader)

3.2 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เนื่องจากภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารจากแนวคิดของนักวิชาการ โดยพิจารณาจากปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร (Nanus, 1992 อ้างถึงใน นิโกญลนา ลันเหลื่อ, 2554: 66; Key, 1999 อ้างถึงใน สุธาสินี แมนญาติ, 2554: 92; Patterson, 2003: 570) ใช้เป็นขอบข่ายในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่

- 1) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking)
- 2) วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา (Cultural organization)
- 3) การเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment)
- 4) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

1) วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา หมายถึง แบบแผน ความเชื่อ ค่านิยม บรรทัดฐาน ธรรมเนียมปฏิบัติรวมถึงสิ่งยึดเหนี่ยวที่บุคลากรทุกคนยอมรับ เห็นคุณค่าร่วมและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การปฏิบัติเชิงรุก ความเป็นระเบียบและเคารพในเหตุผล ความร่วมมือ ความเอื้ออาทรและเป็นธรรมในการปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน โดยยึดถือการผสมผสานวัฒนธรรมทั้งสี่รูปแบบจากตัวแบบวัฒนธรรมการแข่งขันคุณค่าของ Daft (1999: 193-195) คือ วัฒนธรรมแบบปรับตัว วัฒนธรรมแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ วัฒนธรรมแบบเครือข่ายและวัฒนธรรมแบบระบบราชการ โดยในการศึกษาตัวแปรวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาในครั้งนี้ เป็นการวัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการปฏิบัติงานตามกรอบดังกล่าวข้างต้น

2) ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความถูกต้องเหมาะสม ทั้งกาย วาจา ใจ มีความซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น และรับผิดชอบในพฤติกรรมที่กระทำ

3) จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นบุคคลที่มีกฎเกณฑ์ มีการตัดสินใจที่ดี และความสามารถในการจูงใจให้ผู้ตามมองไกลไปกว่าผลประโยชน์ส่วนตนไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมขององค์การ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,713 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 169 คน และครู จำนวน 1,544 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยวิธีที่นักวิจัยทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์การถดถอยแนะนำไว้ อัตราส่วนของตัวแปรพยากรณ์ต่อขนาดกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อยต้องเป็น 1 ต่อ 15 หมายความว่า ตัวแปรพยากรณ์ 1 ตัว ควรใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 15 คน หรือ 1 ต่อ 30 และอย่างน้อยที่สุด ควรมีกกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ไม่นต่ำกว่า 400 คน (Enders, 2001: 716 อ้างถึงใน สมิตรา คล้างาม, 2552: 34) ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น 400 คน โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และอำเภอที่ตั้งโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 40 คน และครู 360 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนในแต่ละอำเภอ และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

(Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน

อำเภอ	จำนวนประชากร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่			จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
เมืองเลย	63	606	669	15	141	156
นาด้วง	10	138	148	2	32	34
เชียงคาน	41	362	403	10	84	94
ท่าลี่	27	200	227	6	47	53
ปากชม	28	238	266	7	56	63
รวม	169	1,544	1,713	40	360	400

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และอำเภอที่ตั้งโรงเรียน ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มี 5 องค์ประกอบ คือ จิตวิญญาณของความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์ จริยธรรม การให้บริการ และสมรรถนะของผู้นำ ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกเป็น 4 ปัจจัย คือ ความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ และความซื่อสัตย์สุจริต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

2.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ภายในระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร และระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารด้วยตนเอง

2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยใช้วิธี Enter

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .624) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .641) รองลงมา คือ ด้านจิตวิญญาณของความเป็นผู้นำ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .620) และด้านสมรรถนะของผู้นำ ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = .731) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านจริยธรรม ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = .763) ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. จิตวิญญาณของความเป็นผู้นำ	4.05	.620	มาก
2. วิสัยทัศน์	4.08	.641	มาก
3. จริยธรรม	3.87	.763	มาก
4. การให้บริการ	3.87	.709	มาก
5. สมรรถนะของผู้นำ	3.96	.731	มาก
รวม	3.95	.624	มาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .807) รองลงมา คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .814) และการเสริมสร้างพลังอำนาจ ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .814) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = .804) ดังตารางที่ 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 รายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ความคิดสร้างสรรค์	3.87	.804	มาก
2. วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา	3.95	.807	มาก
3. การเสริมสร้างพลังอำนาจ	3.88	.814	มาก
4. ความซื่อสัตย์สุจริต	3.94	.814	มาก

3. ปัจจัยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวกโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง .557 ถึง .821 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง 1 ปัจจัย คือ ความซื่อสัตย์สุจริต (X_4) $r = .821$ ระดับปานกลาง 3 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การเสริมสร้างพลังอำนาจ (X_3) $r = .698$ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา (X_2) $r = .638$ และความคิดสร้างสรรค์ (X_1) $r = .557$ ดังตารางที่ 4

ตาราง 4 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ และความซื่อสัตย์สุจริต กับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ				
ผู้นำแบบเหนือชั้นของ ผู้บริหาร (Y)	n	r	P-values	แปลความ
ความคิดสร้างสรรค์ (X_1)	400	.557**	.000	ปานกลาง
วัฒนธรรมองค์การของ				
สถานศึกษา (X_2)	400	.638**	.000	ปานกลาง
การเสริมสร้างพลังอำนาจ (X_3)	400	.698**	.000	ปานกลาง
ความซื่อสัตย์สุจริต (X_4)	400	.821**	.000	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

4. เมื่อนำตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปร มาพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารได้ โดยมีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ร้อยละ 73.80 ($R^2 = .738$) และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดในรูปคะแนนดิบ พบว่าตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ปัจจัยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความซื่อสัตย์สุจริต (X_4) การเสริมสร้างพลังอำนาจ (X_3) และวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา (X_2) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ปัจจัย คือ ความคิดสร้างสรรค์ (X_1)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่าตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานสูงสุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta = .547) รองลงมา คือ การเสริมสร้างพลังอำนาจ (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta = .205) วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta = .159) และความคิดสร้างสรรค์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta = .081) ดังตารางที่ 5

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของ
ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยวิธี
Enter

ตัวแปรพยากรณ์	B	S _b	Beta	t	P-values
X ₁ (ความคิดสร้างสรรค์)	.063	.025	.081	2.539*	.011
X ₂ (วัฒนธรรมองค์การของ สถานศึกษา)	.123	.026	.159	4.663**	.000
X ₃ (การเสริมสร้างพลัง อำนาจ)	.157	.028	.205	5.628**	.000
X ₄ (ความซื่อสัตย์สุจริต)	.419	.029	.547	14.399**	.000
Constant	.964	.097		9.982**	.000
R = .859	R ² = .738	F = 278.847	P-values = .000		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p < .01) *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p < .05)

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำ
แบบเหนือชั้นเป็นผู้นำที่มุ่งที่จะพัฒนาและยกระดับแรงจูงใจของผู้ตามให้สูงขึ้น สร้างแรงบันดาลใจภายในให้เกิดขึ้นแก่ผู้ตาม เพื่อนำไปสู่การยกระดับจิตใจและการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่าและม
ีความหมายยิ่งขึ้น (Cardona, 2000: 201) ยึดแรงจูงใจเชิงคุณธรรมในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตาม
แสดงออกถึงจิตวิญญาณของความเป็นผู้นำในด้านการให้ความรักและเอาใจใส่แก่เพื่อนร่วมงาน
การทุ่มเทเสียสละการทำงานในหน้าที่และการมุ่งประสิทธิผลของงาน (วชิระ ดวงมัตย์พล, 2557:
95) บุคคลที่สามารถมองเห็นหรือสร้างภาพองค์การที่พึงประสงค์ในอนาคตจากข้อมูลในสภาพ
ปัจจุบัน รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติเพื่อที่จะนำองค์การให้สามารถดำเนินงาน
ให้บรรลุผลตามที่พึงประสงค์ (จิตติมา วรณศรี, 2550: 29) อีกทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้ตามมองไกล
ไปกว่าผลประโยชน์ส่วนตัวไปเพื่อประโยชน์ขององค์การหรือเพื่อส่วนรวมแทน ซึ่งเป็นการ
ยกระดับคุณธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้น (สุธาสินี แม้นญาติ, 2554: 23) จึงเป็นผลให้ผู้บริหารและครู
ทุกคนตระหนัก และเห็นคุณค่าของภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร จึงทำให้ภาวะผู้นำแบบ
เหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ใน

ระดับมาก เนื่องจากไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโดยตรง ผู้วิจัยได้เทียบเคียงกับงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบอื่นๆ ที่มีองค์ประกอบใกล้เคียงกัน คือ อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ นิกัญชลาลันเหลือ (2554: 205) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นยังอาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ สุธาสิณี มั่นญาติ (2554: 232) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสามารถเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ (2556: 99) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบไฟบริการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าระดับภาวะผู้นำไฟบริการของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลพบกับปัญหา อันก่อให้เกิดความคิด การกระทำหรือผลผลิตที่แปลกใหม่ ซึ่งมาจากการรวบรวมความรู้ ประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงกับสถานการณ์ใหม่ (Torrance & Myers, 1976 อ้างถึงใน จิตติมา วรรณศรี, 2550: 69) เป็นความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุม การมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เกิดการเรียนรู้เข้าใจจนเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง เป็นความคิดเชิงจินตนาการและรวบรวมความคิดเดิมอย่างหลากหลายและรวดเร็วแล้วสร้างเป็นความรู้ ความคิดใหม่ของตนเอง สามารถคิดนอกกรอบได้ (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์, 2546: 81) จากคุณค่า และความสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ทำให้ผู้บริหารและครูตระหนัก เห็นความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จึงทำให้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก ผลวิจัยดังกล่าว อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ นิกัญชลาลันเหลือ (2554: 213) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วัฒนธรรมองค์การเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการผลักดันให้องค์การประสบความสำเร็จ มีค่านิยมและความเชื่อร่วมกันภายในองค์การ ซึ่งค่านิยมและความเชื่อของคนในองค์การจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการแสดงออก เกิดเป็นเอกลักษณ์ขององค์การและได้ยึดถือเป็นแบบแผนปฏิบัติและเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วทั้งองค์การ จนกระทั่งมีการถ่ายทอดยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์การ (สุธาสิณี มั่นญาติ, 2554: 161) เป็นลักษณะและวิธีการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของส่วนรวมภายใต้สภาวะแวดล้อม

ที่กำหนดให้ และรวบรวมขึ้นเป็นมาตรฐานแบบแผนทางพฤติกรรมของสมาชิกด้วยวิธีการบังคับ หรือชวนเชื่อให้ทุกคนยึดถือปฏิบัติ (Vijay, 1983; Schein, 1997; Parker, 2000; Schermerhorn, 2002 & Robbins, 2003 อ้างถึงใน สุธาสินี แม้นญาติ, 2554: 162) จากคุณค่าและความสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารและครูตระหนัก เห็นความสำคัญของการสร้างและการรักษาวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาของผู้บริหาร จึงทำให้ระดับปัจจัยวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก ผลวิจัยดังกล่าว อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ สุธาสินี แม้นญาติ (2554: 233) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่าระดับปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่เน้นจริยธรรม อยู่ในระดับมาก การเสริมสร้างพลังอำนาจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นการแสดงถึงการยอมรับและชื่นชม การส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถของบุคคลในการตอบสนองความต้องการของตนเองการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองรวมถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้อื่นและแก้ปัญหาให้ผู้อื่นด้วยและรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจ เพิ่มศักยภาพของบุคคล โดยผู้บังคับบัญชาให้อิสระในการตัดสินใจ และจัดหาทรัพยากรในการปฏิบัติงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชา และส่งเสริมให้บุคคลเกิดความสามารถในการทำงานและแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (Gibson, 1991: 354) จากคุณค่าและความสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจของผู้บริหาร ทำให้ผู้บริหารและครูตระหนัก เห็นความสำคัญ จึงทำให้ระดับปัจจัยการเสริมสร้างพลังอำนาจ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก ผลวิจัยดังกล่าว อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ (2556: 95) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำไฟบริการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับปัจจัยการเสริมสร้างพลังอำนาจ อยู่ในระดับมาก ความซื่อสัตย์สุจริต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญของภาวะผู้นำจะจุดประกายความเชื่อมั่นจากผู้อื่นเนื่องจากได้รับความไว้วางใจในสิ่งที่ผู้นำพูดและสิ่งที่ผู้นำกระทำสร้างความเชื่อในตัวผู้นำและความไว้วางใจจากผู้ตาม (Northouse, 2010: 21) การแสดงออกทางกายทางวาจาหรือทางใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและตรงไปตรงมาต่อตนเองหรือส่วนรวม (จิรวรรณ เล่งพานิชย์, 2554: 112) จากคุณค่าและความสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหาร ทำให้ผู้บริหารและครูตระหนัก เห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริต จึงทำให้ระดับปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก ผลวิจัยดังกล่าว อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ (2556: 97) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่

ส่งผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าระดับปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเป็นเพราะว่า ความคิดสร้างสรรค์ก่อให้เกิดนวัตกรรมที่ไม่หยุดยั้ง ช่วยให้การดำเนินงานได้สิ่งที่ดีกว่า การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะเป็นกระบวนการทางสมองที่สามารถคิดได้หลากหลายแง่มุมอันเกิดจากการมองเห็นความสัมพันธ์การจินตนาการและการบูรณาการประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้ากับประสบการณ์ใหม่แล้วสร้างความคิดใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม (นิกฤษฎาลันเหลือ, 2554: 262) จากความเกี่ยวข้องระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับผู้บริหารดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยในครั้งนี้ว่าปัจจัยความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ นิกฤษฎาลันเหลือ (2554: 232) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวัฒนธรรมองค์การเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการผลักดันให้องค์การประสบความสำเร็จ องค์การแต่ละแห่งมีวิธีการบริหาร รูปแบบการจัดการ แนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นขององค์การเอง มีค่านิยมและความเชื่อร่วมกันภายในองค์การ จนกระทั่งมีการถ่ายทอดยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์การ ซึ่งจะมีผลทำให้องค์การมุ่งไปสู่ความสำเร็จ (สุธาสนี แม้นญาติ, 2554: 161) จากความเกี่ยวข้องระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับความสำเร็จขององค์การดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยในครั้งนี้ว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ สุธาสนี แม้นญาติ (2554: 236) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่เน้นจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นความเชื่อในคุณค่าศักยภาพของแต่ละบุคคลโดยผู้บริหารเสริมสร้างที่จะพัฒนาความรู้ทักษะ ความสามารถ และความก้าวหน้าโดยการเสริมสร้างพลังอำนาจให้แก่บุคคลเมื่อบุคคลนั้นได้รับความไว้วางใจมีส่วนร่วมในการดำเนินงานภายในองค์การทำให้เกิดความ

ภาคภูมิใจในงานที่รับผิดชอบรู้สึกว่าคุณค่านำมาซึ่งผลิตผลของงานที่มีคุณภาพและความสำเร็จขององค์กร (วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ, 2556: 63) จากความเกี่ยวข้องระหว่างการเสริมสร้างพลังอำนาจกับผู้บริหารดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยในครั้งนี้ว่าปัจจัยการเสริมสร้างพลังอำนาจมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ (2556: 110) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าปัจจัยการเสริมสร้างพลังอำนาจมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง, ความซื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญของภาวะผู้นำผู้นำที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะจุดประกายความเชื่อมั่นจากผู้อื่นเนื่องจากได้รับความไว้วางใจในสิ่งที่ผู้นำพูดและสิ่งที่ผู้นำกระทำความซื่อสัตย์สุจริตจะสร้างความเชื่อในตัวผู้นำและความไว้วางใจจากผู้ตาม (Northouse, 2010: 21) จากความเกี่ยวข้องระหว่างความซื่อสัตย์สุจริตกับภาวะผู้นำดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยในครั้งนี้ว่าปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริตมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ (2556: 110) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริตมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ปัจจัย เรียงลำดับตามตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงสุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต การเสริมสร้างพลังอำนาจ และวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา ตามลำดับ และที่ระดับ .05 จำนวน 1 ปัจจัย คือ ความคิดสร้างสรรค์ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ ร้อยละ 73.80 ($R^2 = .738$) สามารถอธิบายผลจำแนกรายปัจจัย ดังนี้ ความซื่อสัตย์สุจริตส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ พูดความจริง โดยไม่พูดแก้ตัวเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นของตนเองยึดหลักแห่งความยุติธรรม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบในการทำงานอย่างเคร่งครัด (วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ, 2556: 133) จากความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริตดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นสิ่งสนับสนุนผลการวิจัยครั้งนี้ว่าปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริตส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ วิไลภรณ์ ไชยะเดช (2556: 111) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเอกชน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริตส่งผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การเสริมสร้างพลังอำนาจส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย โดยการผลักดันให้ครูสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มที่ สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และรู้สึกว่ามีคุณค่าที่จะสร้างสรรค์งาน พัฒนางาน ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ, 2556: 133) จากความสำคัญของการเสริมสร้างพลังอำนาจดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นสิ่งสนับสนุนผลการวิจัยครั้งนี้ว่าปัจจัยการเสริมสร้างพลังอำนาจส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของวิไลภรณ์ ไชยะเดชะ (2556: 111) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น พบว่าปัจจัยการเสริมสร้างพลังอำนาจส่งผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การที่มีวัฒนธรรมของตนเองอย่างแข็งแกร่ง จากการปลูกฝังเอกลักษณ์ผ่านกระบวนการสร้างคุณค่าหลักขององค์การ การสร้างขนบธรรมเนียมประเพณี จะมีผลทำให้องค์การมุ่งไปสู่ความสำเร็จ (สุธาสิณี แม้นญาติ, 2554: 161) จากความสำคัญของวัฒนธรรมองค์การดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นสิ่งสนับสนุนผลการวิจัยครั้งนี้ว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของสุธาสิณี แม้นญาติ (2554: 244) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่เน้นจริยธรรมส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลพบกับปัญหาอันก่อให้เกิดความคิดการกระทำ และนวัตกรรมใหม่ซึ่งได้จากความรู้และประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงกับสถานการณ์ใหม่สามารถคิดได้หลายแง่มุมผสมผสานจนเกิดผลสำเร็จที่สมบูรณ์กว่า (Torrance & Myers, 1976 อ้างถึงใน จิตติมา วรรณศรี, 2550: 69) จากความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวข้างต้น

จึงเป็นสิ่งสนับสนุนผลการวิจัยครั้งนี้ว่าปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อาจเทียบเคียงได้กับผลวิจัยของ นิโกซลา ลันเหลือ (2554: 235) ได้ทำวิจัยเรื่องโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัจจัยความคิดสร้างสรรค์มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ผลของการวิจัยครั้งนี้นำไปสู่การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (Raw Score Equation)

$$\hat{Y} = .964 + .063(X_1) + .123(X_2) + .157(X_3) + .419(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (Standardized equation)

$$Z\hat{Y} = .081_{x1} + .159_{x2} + .205_{x3} + .547_{x4}$$

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 เพื่อนำผลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ให้มากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ควรตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ โดยพัฒนาด้านความสามารถคิดหาวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ความสามารถเชื่อมโยงและผสมผสานแนวคิดต่างๆ เข้าด้วยกันในการดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และความสามารถในการวิเคราะห์งาน รวมทั้งแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบหลายแง่มุมและยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ได้รับการยกระดับและพัฒนามากยิ่งขึ้น

2. ผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริตมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร อยู่ในระดับสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรร่วมกันพัฒนาปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริต โดยพัฒนาด้านการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งกาย วาจา ใจ

อย่างเหมาะสม การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ การแสดงพฤติกรรมถึงความซื่อตรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ และความรับผิดชอบต่อผลอันเกิดจากการตัดสินใจไม่ว่าจะร้ายหรือดี เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันพัฒนาปัจจัยความซื่อสัตย์สุจริตมากขึ้นก็จะทำให้ ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ควรให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร โดยควรมีการจัดอบรมและพัฒนาผู้บริหารให้มีคุณลักษณะผู้นำแบบเหนือชั้น จะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยแบบผสมผสานมาใช้ในการศึกษาวิจัย เพื่อเป็นการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่จะส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหาร เช่น ปัจจัยที่เกี่ยวกับแนวนโยบายหรือยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน เป็นต้น
3. ควรทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และครูโรงเรียนในเขตพื้นที่อื่นๆ เพื่อยืนยันผลการวิจัยให้มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา วรณศรี. (2550). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
นเรศวร, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- จิรวรรณ เล่งพานิชย์. (2554). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบไฟบริการของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). *ความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- นิกัญชลา ลั่นเหลือ. (2554). **โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- บุญช่วย ศิริเกษ. (2540). **พฤติกรรมองค์การในการบริหารงาน**. เลย: คณะครุศาสตร์, สถาบันราชภัฏเลย.
- ประจักษ์ ปิงมม. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาการบริหารการศึกษา.
- ประสิทธิ์ สาระสันต์. (2542). **พฤติกรรมการบริหารที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2552). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา (Principles, theories of educational administration)**. ชลบุรี: มนตรี.
- รุ่งวิจักษ์ณ์ หวังมณฑล. (2548). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- วชิระ ดวงมาตย์พล. (2557). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำแบบเหนือชั้นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- วิไลภรณ์ ไชยะเดชะ. (2556). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- สุราสินี แม้นญาติ. (2554). **โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.

- สุมิตรา คล้างาม. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา.
- สวาท มาปัสสา. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, องค์การมหาชน. (2551). **มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์พิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2.** กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, องค์การมหาชน.
- Cardona, P. (2000). Transcendental leadership, **Leadership & Organization Development Journal.** 21 (4), 201-207.
- Daft, R. L. (1999). **Leadership: Theory and practice.** Forth Worth. TX: Dryen Press.
- Gibson, C. A. (1991). A concept analysis of empowerment. **Journal of Advance Nursing.** 16 : 354-361.
- Lui, C. H. (2007). **Transactional, transformational leadership: Motivation effectiveness and measurement of transcendental leadership.** University of Southern California.
- Northouse, P. G. (2010). **Leadership: Theory and practice.** 5th ed. Thousand Oaks : SAGE.
- Patterson, K. A. (2003). **Servant leadership: A theoretical model.** U.S.A.: Regent University.
- Tan, Victor S. L. (2010). **Managing Change: Understanding Corporate Culture.** the quarterly magazine of The Malaysian institute of Management. 44 (1)